

mAG

930309

BEJDER BLADET

2. årg. nr. 1

januar 1971

AALBORG UNIVERSITETSCENTER

Universitetsbiblioteket

FABRIKSLUKNINGER et angreb på den samlede arbejderklasse

I sommeren 1967 stod spørgsmålet om lukning af B&W også på dagsordenen. Forløbet af begivenhederne dengang viste, at virksomhedsledelsen ikke havde til hensigt at lukke værftet. Der var blot tale om et bluff-nummer, som alene var rettet imod arbejderne på B&W. Det lykkedes ledelsen at komme den for arbejderne gunstige klubstruktur til livs og erstattet den med en mere "tidssvarende". Antallet af klubber blev skåret stærkt ned, og fællesklubben skulle sidde for perioder af 2 år - hvilket i praksis vil sige, at afstanden fra

arbejderne og til deres tillidsmand blev øget således, at virksomhedsledelsen lettere kan presse fællesklubben til at bøje af i forskellige situationer på tværs af arbejderens ønsker.

De virkelige planer, som ligger bag truslen denne gang, kan vi endnu kun gisne om. Monopolkapitalen lægger sine planer bag lukkede døre, og de oplysninger, som siver ud til offentligheden, søger den at begrænse til, hvad den anser for taktisk klogt for at kunne realisere sine planer. Der er dog allerede nu basis for nogle betragtninger.

**Det kan nytte
at strejke**

se side 5

INDHOLD I ØVRIGT:

LENIN om strejkers.11

Skifteholdsarbejdes.10

Polen i oprørs.14

Genrejs
kapitali

Aalborg Universitetsbibliotek

530011123707

Der står profitinteresser

bag fabrikslukninger

På et bestemt kapitalmarked har kapitalen altid oparbejdet en tradition for en vis gennemsnitsprofit. De virksomheder, som ikke kan give kapitalen denne gennemsnitsprofit, bliver kaldt "uren-table", og kapitalen ønsker at lukke dem. Derfor finder der bestandigt fabrikslukninger sted under kapitalismen.

Men det er sjældent, at det går ud over så store virksomheder som B&W. Årsagen til, at B&W kun kan give kapitalen profitter, som er mindre end den gennemsnitlige, er den hårde internationale konkurrence mellem monopolerne. Skibsværftsindustrien har hele tiden haft en udsat stilling. Kommer Danmark ind i Fællesmarkedet, vil hele erhvervslivet udsættes for en offensiv fra den internationale finanskapital, som vil opkøbe danske virksomheder og lukke dem efter forgodtbefindende.

På nogle få år har den japanske værftsindustri tilrevet sig ca. halvdelen af verdensmarkedet og dermed lagt pres på den traditionelt dominerende vesteuropæiske værftsindustri. I de fleste europæiske lande kan store dele af værftsindustrien kun overleve, fordi statskassen supplerer profitterne op til gennemsnitsprofitraten. Ifølge Information d. 17/12 er også de tre store værfter i Sverige, Götaverken, Eriksberg og Kockums i samme situation som B&W, og udgangen bliver sandsynligvis, at statskassen træder hjælpende til også her. Men i Danmark er beslutningen endnu ikke taget.

Den 15. december kom det pludselig frem med store overskrifter i dagspressen, at B&W måtte have store kapitaltilførsler, ellers ville det lukke til nytår - og regeringen bevilligede straks en statsgaranti for et lån på 50 millioner kr. En så stor dramatik var naturligvis taktisk bestemt. Havde problemerne været så store, som der blev givet udtryk for, hvorfor viste B&W's sidste regnskab så ik-

ke noget sådant? Og hvorfor havde værftet så sent som november 1970 påtaget sig en ordre på en nybygning til mange millioner kr.? Dramatikken måtte til for at få regeringen til at punge ud; desuden benyttes truslen om snarlig lukning som pression overfor rederierne for at få hævet priserne på de skibe, som ligger i ordre.

For yderligere at underbygge truslen om lukning af værftet, bliver værftet og motorfabrikken på Christianshavn adskilt. Det betyder, at værftet kan erklæres konkurs uden konsekvenser for den profitgivende motorfabrik.

Men ét er den kapitalistiske mekanisme, som bestemmes af kapitalens profitinteresser. Et andet er de manøvrer, kapitalen og dens regering i fællesskab foretager for at tvinge arbejderklassen til at indordne sig under den kapitalistiske mekanisme - og de reaktioner, som nødvendigvis vil komme fra arbejderklassen.

Kapitalen frygter initiativer

fra arbejdspladserne

Om kapitalen virkelig ønsker at lukke B&W's skibsværft står endnu ikke klart. Ikke blot profitinteresser spiller ind i dens overvejelser. Vi bringer nedenfor nogle klip fra en artikel i kapitalens talerør Børsen d. 16/12, som tydeligt viser frygten for, hvad artiklen kalder en "traditionsrig arbejdsplads" som B&W.

Mange situationer har vist, at de ansatte på B & W udgør en magtfaktor, som stundom har beredt fagforbundene nogle svære stunder. Selv den stærke smed har ikke altid kunnet styre flokken. Det var i forbindelse med tillidsmandskrisen de vandrede til smedeborgen og råbte »Ud med Hans«.

Det samarbejde mellem ledelse, arbejdere og fagbevægelse, som skulle medvirke til en rationalisering af virksomheden, har nok været bedre, end man har kunnet aflæse af udtalelser og avisartikler. Men der skal ikke meget til at slå det i stykker på en arbejdsplads med så mange ansatte. Jo flere ansatte, jo lettere er det at skabe stemning for aktion.

»Man burde aldrig bygge kantiner, der kan rumme 3000 mennesker«, var en af gårsdagens replikker.

Hvor rigtigt dette er, har vi set adskillige gange i tidens løb, hvor initiativet til utallige lokale såvel som landsomfattende aktioner er blevet taget på B&W. Ønsket om at få lukket den mest "urolige" arbejdsplads i landet er uden tvivl udbredt i arbejdsgiverkredse.

Men på den anden side kender kapitalen også faren ved at gå så hårdt frem imod arbejderne på en sædvanligvis kampberedt arbejdsplads, som en lukning af arbejdspladsen ville være:

Man er vejet tilbage for drastiske skridt af hensyn til frygten for reaktionen.

Denne frygt er relevant. En 100-årig virksomhed med dybtliggende traditioner er ikke sådan at pille ved. Det har både ledelsen og fagbevægelsen måttet sande flere gange. B & W er blevet kaldt fagbevægelsens arnested - og møllesten.

Når en sådan frygt er til stede, og man ikke har anskuet en Thrig-Titan metode for at være anvendelig på B & W, har en ledelse forlods indtaget en svækket position, og det skaber nemt kædereaktioner.

Under overenskomstforhandlingerne kører kapitalen hårdt frem imod dyrtidsreguleringen og lønkrav. Selv om denne offensiv sættes ind på et tidspunkt, hvor der har bredt sig en vis modløshed på grund af sidste vinters og forårs landsomfattende strejker, har den uden tvivl spændt buen hårdt. På trods af LO-toppens velvillige medvirken kan denne offensiv let krydses af "uroligheder" på arbejdsmarkedet eller frygt herfor. Kommer nu yderligere et krav om lukning af den arbejdsplads, som traditionelt har spillet en betydelig fortropsrolle blandt danske arbejdere, kan kapitalens frygt

for en "kædereaktion" let blive til virkelighed. Dette kommer også frem i artiklen i Børsen:

Dels ville det måske nok skabe for megen uro i overenskomstforhandlingerne, hvis den store arbejdsplads lukkede nu. Det ville sikkert blive opfattet som en provokation.

Det er i erkendelse af denne "fare", at artiklen råder til at udskyde lukningen af B&W til efter overenskomstforhandlingernes afslutning.

For at berolige arbejderne kører man frem med, at der er rigelig med beskæftigelsesmuligheder indenfor jernindustrien til de afskedigede B&W-arbejdere. Artiklen i Børsen fortæller: "Ubehagelighederne for de ansatte vil alene bestå i at skulle skifte arbejdsplads".

Men ikke engang dette er holdbart. Den vestlige verden står på tærsklen til en omfattende økonomisk verdenskrise. Dette indrømmes f.eks. af direktør Uth, Valby Maskinfabrik, i et interview i Aktuelt d. 17/12: Alle virksomheder oplever i øjeblikket en forsmag på den afmatning af industrien, der generelt og internationalt ventes i løbet af de næste tre-fire år". Og han drager følgende konklusion om beskæftigelsesmulighederne for B&W-arbejderne, hvis deres arbejdsplads lukker: "Jeg tror ikke, at de storkøbenhavnske jernvirksomheder kan optage denne arbejdsstyrke".

Arbejderklassen kan ikke vente sig

nogen støtte fra samfundets top

I spørgsmålet om fabrikslukninger såvel som i alle andre spørgsmål har LO-toppen klart stillet sig på kapitalens side. Den er så indsyttet i kapitalens tankegang om "rentabilitet", at den helt tilsidesætter den opgave at varetage arbejderklassens interesser, dvs. kæmper for at for-

bedre løn og arbejdsforhold på bekostning af kapitalens profiler. LO-toppen vil ikke løfte en finger for at støtte B&W-arbejderne. Dette sagde smedeformanden Hans Rasmussen således åbent i Børsen d. 18/12: "Vi vil ikke blande os". Og LO-toppen vil uden tvivl erklære enhver modstand mod fabrikslukninger for "ulovlig", idet den for længe siden har anerkendt "arbejdsgivernes ret til at lede og fordele arbejdet".

Henvendelser og "apeller" til LO, folketing og andre institutioner i toppen af samfundet, kan aldrig give noget resultat. Her råder kapitalen enevældigt. Alle erfaringer siger, at det eneste kapitalen har respekt for, er arbejderklassens egen kamp. Dette kommer også frem i den artikel fra Børsen, vi ovenfor klippede i.

Når kapitalen truer med at lukke B&W, er det et forvarsel om yderligere fabrikslukninger i fremtiden, hvis det går godt denne gang. Fabrikslukninger er ikke blot rettet imod den arbejdsplads, det på det givne tidspunkt tilfældigvis går ud over - det er en trussel imod hele den danske arbejderklasse.

Ud over truslen om lukning af B&W kører kapitalen også hårdt frem imod arbejderklassen under overenskomstforhandlingerne imod dyrtidsreguleringen og lønkravene. LO-toppen viser tydeligt, at den spiller med i det orkester, kapitalen dirigerer.

Kun initiativer fra arbejdspladserne kan derfor krydse kapitalens planer. Den enkelte arbejdsplads kan ikke stille meget op. Der må etableres en kontakt mellem arbejdspladserne - direkte og uden om det fagforeningsbureaukrati, som blot vil sabotere kampen.

KOMMUNISTISK LITTERATUR

Mao Tsetung:
Om Motsigelsen (norsk) 4,00kr
Taler på Yenan konferencen om litteraturen og kunsten. (norsk) 4,00kr

J.V. Stalin:
Anarkisme eller socialisme. (norsk) 2,50kr

Georgi Dimitrov:
Om Folkefronten. (norsk) 4,50kr

Lenin:
Marx-Engels-Marxisme 15,00kr

Om propagandaarbejde
(Arbejderbladet) 1,00kr

Erfaringer fra den økonomiske kamp
(Strassbourgtelserne) 1,00kr

Kan købes fra Arbejderbladet ved indsendelse af beløbet på giro 20019, eller i frimærker.

ERFARINGER FRA DEN

ØKONOMISKE KAMP

- Strassbourgkonferencens resolution i spørgsmålet om strejketaktikken i den nuværende periode.

Strassbourgtelserne blev udgivet i 1929 af "Røde faglige Internationale". De opsummerer de erfaringer, som RFI's afdelinger i forskellige kapitalistiske lande havde opnået under den faglige kamp - en kamp, der dengang som nu måtte føres direkte imod arbejdsgiverne såvel som imod fagforeningsbureaukratiets sabotage. Vi har genoptrykt Strassbourgtelserne, fordi de efter vor mening er et uundværligt værktøj for arbejderklassen også i dag.

DET KAN NYTTE AT STREJKE

vigtige erfaringer fra den økonomiske kamp 1970

Arbejdere mærkede i 1970 en tydelig tendens til forringelse af deres levevilkår.

Skatterne stiger år for år, momsen, som engang indførtes som en midlertidig foranstaltning, er kommet for at blive, priserne på de elementære forbrugsvarer er røget kraftigt i vejret. For arbejdere har reallønnen siden 1967 været faldende.

Samtidig skrues arbejdstempoet i vejret overalt. Rationaliseringer, tidsstudier og "produktivitetsfremmende lønsystemer" er tendenser, vi tydeligt har mærket i de senere år.

Alt dette viser kapitalismens krise.

Den knivskarpe kamp om afsætning betyder øget monopolisering i erhvervslivet. Denne kamp tvinger kapitalisterne til at foretage enorme investeringer i nyt teknisk udstyr, som skal sætte dem i stand til at producere mere og billigere med færre arbejdere end konkurrenten. For at klare de dyre investeringer må lønningerne holdes nede, og arbejdstempoet må presses i vejret ved yderligere rationalisering.

Denne proces er i den sidste tid blevet forstærket. Den danske monopolkapital er begyndt at forberede sig på indtræden i Fællesmarkedet.

Erhvervsvikrksomhederne må gøres 100% effektive og rentable, hvis de skal kunne klare sig i konkurrencen med store kapitalstærke monopoler i Fællesmarkedslandene. De mange sammenslutninger af store industrivikrksomheder og lukninger af de urentable, som foretages i dag, er blot begyndelsen til, hvad Danmark kan vente ved indtræden i Fællesmarkedet.

Denne monopolisering må arbejdere betale.

Borgerlig og socialdemokratisk propaganda har længe forsøgt at skjule denne udvikling under megen snak om det danske "velfærdssamfund".

Men udviklingen er selv med til at slå denne myte i stykker. Hver gang der gøres blot de mindste anslag mod kapitalisternes velfærd, som ved den forsvarskamp danske arbejdere førte sidste vinter mod forværrede levevilkår, og som nu dømmes ulovlige af Dansk Arbejdsgiverforening og LO i fællesskab, viser det sig tydeligt, at dette "velfærdssamfund" i virkeligheden er et classesamfund. Klassejustitsen træder i funktion og prøver at gøre klart, at strejker ikke kan betale sig.

Men overalt i Vesteuropa og Nordamerika har arbejderne indset, at den skærpede økonomiske udbytning igen har gjort strejkevåbnet til et aktuelt våben i lønkampen. I 1970 har mange arbejdere erfaret, at det nytter at strejke.

OPSVING I DEN ØKONOMISKE KAMP

I Vesteuropa så vi i 1970 den største strejkebølge i mange år.

For at lægge byrden for den dagligt forværrede finansielle og økonomiske krise over på det arbejdende folk har de britiske monopolkapitalister afskeditet arbejdere i stort tal. I december nåede antallet af arbejdsløse op på det største antal

siden 1940: 618.809 stod på gaden uden arbejde. Samtidig er priserne på de daglige fornødenheder siden 1964 steget med 26%.

De britiske arbejdere har ikke forholdt sig passive overfor denne udvikling. Alene de første 9 måneder af 1970 var der 3.190 strejker. Det var en stigning på 42% fra samme periode i 1969 og gjorde 1970 til det største strejkeår siden 1926. I 1969 var 95% af strejkerne såkaldt vilde strejker, dvs. strejker, som ikke havde den britiske LO's støtte. Det viser, at de britiske arbejdere har erfaret, at de ikke kan stole på de reformistiske fagforeningsledere, som gang på gang vender sig imod strejkerne, men at de må støtte sig på egne kræfter, hvis de skal have resultater af kampen.

I november gik 125.000 britiske kulminearbejdere i strejke. Dette skete på trods af trusler og provokationer fra mineledelsen. De boycottede også en appel fra deres fagforeningschefer om at "afholde sig fra at strejke". Og de ignorerede fuldstændigt myndighedernes trusler om at sætte tropper ind som strejkebrydere.

I juli gennemførte de britiske havnearbejdere en 100% effektiv strejke og krævede på baggrund af den øgede rationalisering en grundløn, som kunne sikre dem et vist eksistensminimum. Strejkerne fik omfattende støtte fra andre britiske arbejdere. Trods splittelsesforsøg fra myndighederne og fagforeningspamperne, måtte mineledelsen bøje sig for de fleste af havnearbejdernes krav.

At denne strejke blev sat i gang dagen efter, at det blev bekendtgjort, at juni viste et underskud på 918 millioner pund på betalingsbalancen, rystede det engelske borgerskab. Ligesom herhjemme gav den engelske presse lønforhøjelserne skylden for krisen i økonomien. Det er altid arbejdere, der skal undgælde, når kapitalisterne ikke kan løse kriserne. Så skal de "vise ansvar" og slå af på kravene,

I 1970 sluttede de britiske arbejdere sig på en magtfuld måde til de stadig flere arbejdere i hele Vesteuropa, som ikke længere finder sig i kapitalisternes overgreb på deres levevilkår.

Også Frankrig, Belgien, Spanien og Holland har oplevet det største antal strejker i mange år.

I Belgien startede året 1970 med en bølge af vilde strejker. 18.000 grubearbejdere gik i strejke mod en overenskomst, som deres fagforeningsledelse havde indgået med kapitalisterne uden at spørge dem. Arbejderne valgte deres egen strejkekomite uden om den reformistiske fagforeningsledelse, som gik imod strejken. Da man ikke i Belgien har vovet at indføre en arbejdsret, der som i Danmark kan idømme arbejderne bøder, måtte man prøve at bryde strejkefronten med andre metoder. Regering, fagforeningsledelse og arbejdsgivere stod sammen mod de strejkende. Fagforeningsledelsen aftalte uden om arbejderne et nyt kompromis med arbejdsgiverne og sendte det til skriftlig afstemning blandt de strejkende. Afstemningen var så hemmelig, at kun arbejdsgiverne og fagforeningsledelsen kontrollerede resultatet. De opgav som resultat, at 7047 havde stemt JA og 6130 NEJ. Men manøvren lykkedes ikke. Der var lige så tomt i minerne efter som før afstemningen. Også de, der hævdedes at have stemt for genoptagelse af arbejdet, udeblev. In-

gen stoledes på denne form for afstemning. Da arbejderne på et senere tidspunkt forsøgte at forhindre nogle strejkebrydere i at komme ind i gruberne, greb politiet ind mod arbejderne med vandkanoner, tåregas og knipler. Arbejderne svarede igen med at bygge barikader og kaste sten mod politiet.

Samtidig brød en række vilde strejker ud over hele Belgien.

Da arbejderne genoptog arbejdet, havde de ved at slå alle provokationer tilbage opnået betydelige garantier for opfyldelse af deres krav.

Italien var i 1970 det land i Vesteuropa, der var ramt af flest strejker. I løbet af 1970 har millioner af italienske arbejdere været i strejke og har demonstreret mod den fascistiske trussel, mod fabriksnedlæggelser og arbejdsløshed og forordentlige arbejds- og boligforhold. I 1969 mistede den italienske monopolkapital 295 millioner arbejdstimer i den største strejkebølge siden krigen. I 1970 var tallet endnu større. På trods af at priserne er steget med 5-7% om året siden

1968, har de italienske arbejdere i perioden juli 1968 til april 1970 opnået en forøgelse af reallønnen på 14,5%. Det viser, at de italienske arbejderes strejkekamp giver resultat.

I de lande i Vesteuropa, som har haft færre arbejdskonflikter i 1970, har arbejderne realløn stået på samme niveau eller har været faldende, selv om arbejdsproduktiviteten pr. arbejder nogle steder, f.eks. i Vesttyskland, er steget med op til 20%.

Over hele Europa blev strejkevåbnet i 1970 demonstreret klart og tydeligt for både arbejdere og arbejdsgivere. Dette er vigtigt. Strejkevåbnet er det grundlæggende våben for arbejderne i den økonomiske kamp. Uden tro på dette våben er arbejderklassen ikke klar over sin egen styrke. Og arbejdsgiverne vil, hvis de tror arbejderne ikke kan strejke, drive en endnu mere hensynsløs udbytning igennem.

GNISTEN FRA KIRUNA

I begyndelsen af 1970 demonstrerede arbejderne i malmgruberne i Nordsverige deres styrke. Den gnist, der blussede op, slog myten om det svenske "velfærdssamfund" til jorden. Den var en klar bekræftelse på en skærpelse af klassekampen, også i de nordiske lande. Men Kirunastrejken var ikke bare et udslag af skærpet klassekamp. Gennem denne strejkekamp og de strejkekampe, der fulgte i dens kølvand i Sverige, Norge og Danmark, har arbejderne i disse lande vundet en række erfaringer.

Øgning af arbejdsintensiviteten ved djævelske rationaliseringer, som fører til en tidlig nedslidning af arbejdskraften og pres på lønningerne, er de metoder, kapitalisterne må ty til for at sikre sig maksimal profit. Da grubearbejderne gik i aktion og rettede stødet netop mod disse ting, viste den omfattende solidaritetsbevægelse i hele Norden, at sådanne forhold er velkendt hverdag for mange arbejdere.

Når arbejdere begynder at kæmpe for deres krav, opdager de hurtigt, hvem der står på den anden side. Det gjorde de svenske grubearbejdere også. De første, de mødte i deres kamp, var pamperne i det svenske LO og deres lokale støtter. Ligesom LO-pamperne herhjemme vendte sig mod arbejderne under sidste vinters strejkebølge, var det også i Sverige LO-pamperne, der først var på pletten og erklærede strejken ulovlig.

Den demokratiske stil arbejderne havde på deres stormøder, hvor de valgte deres egen strejkekomite, diskuterede de krav, der skulle opstilles, og på hvilken måde kampen skulle føres, stod i klar kontrast til de sædvanlige fagforeningsmøder. Og derfor følte mange arbejdere, at grubearbejdernes kamp ligesåmeget var deres egen kamp.

Strejken viste nødvendigheden af at opbygge en front nedefra, rettet mod både arbejdsgivere og mod LO-pampere og det faglige bureaukrati. En sådan front opbyggede grubearbejderne. Alligevel blev strejken ikke den sejr, den kunne være blevet. En af hovedårsagerne var uerfarenhed med at føre strejkekamp, hos arbejderne og i strejkeledelsen. Splittelsen i strejkefronten i Kiruna viste tydeligt farerne ved at gå ind i en strejkefront med socialdemokratiske og revisionistiske pampere. Hvorvidt en strejke skal føres til sejr, er et spørgsmål og at bekæmpe og neutralisere sådanne pampere.

Men strejkens resultat kan ikke bare vurderes i kroner og øre. Kiruna-strejken betydning lå i, at den viste arbejderne, at de måtte stå samlet og støtte sig på egne kræfter og se deres kamp i perspektivet af hele arbejderklassens kamp.

DET NYTTER AT STREJKE

Men Kiruna-strejken var kun en forpostfægtning i den nordiske arbejderklassens kamp mod kapitalens offensiv.

Grubearbejderne satte det bureaukratiske fagforeningsapparat ud af spillet ved at vælge en ledelse ud af sine egne rækker.

Flere strejker i Norge og Sverige i 1970 viste, at denne metode i dag er den eneste anvendelige for arbejderklassen, hvis den skal have sine krav igennem.

I en kortvarig vild strejke vandt Volvo-arbejderne i Sverige en lønforhøjelse på 12,8%.

I april vandt arbejderne på Norgas i Oslo ved en vild strejke en lønforhøjelse på næsten 25%. Selvom strejken var kendt ulovlig af arbejdsretten, vovede hverken den norske arbejdsgiverforening eller arbejdsgiverne på Norgas at gøre alvor af truslerne om erstatning eller bøder.

Ovnhusarbejderne i Sauda, Norge, vandt gennem en 5 uger lang strejke i foråret en lønforhøjelse på 30% og forhindrede, at virksomheden fyrede arbejdere som led i en rationalisering.

Ved disse strejker satte arbejderne fagforeningsbureaukratiet ud af spillet og valgte deres egen strejkeledelse.

I december afsluttede tagtækkere i Göteborg en 3½ måned lang strejke, efter at de var blevet garanteret lønforbedringer samt bedre arbejdsforhold. Strejken blev ledet af revolutionære kommunistiske arbejdere, og var den første strejke i Sverige i 60-erne, som blev ført op på et klart politisk niveau.

Allerede dagen før strejken vælger arbejderne en provisorisk strejkekomite, som undersøger, hvor meget virksomheden tjener på dem i forhold til deres løn, og som blandt arbejderne undersøger de konkrete misforhold, som må væk. Derefter formuleres kravene, som bliver diskuteret og godkendt på et stormøde.

Fagforeningen prøver på alle mulige måder at overbevise arbejderne om, at strejken ikke vil lønne sig og siger, at fagforeningen ikke vil støtte den. Et nyt stormøde bliver indkaldt, og arbejderne beslutter énstemmigt at gå i strejke for de

"Den (verdens økonomiske krise) blottlægger og intensiverer modsætningerne mellem bourgeoisie og proletariatet. Krisen har allerede øget det pres kapitalisterne øver på arbejderklassen. Krisen har allerede fremkaldt en ny bølge af kapitalistiske rationaliseringer, til yderligere forværring af arbejderklassens vilkår, til øget arbejdsløshed, til forøgelse af den permanente hær af arbejdsløse. Det er ikke overraskende at disse omstændigheder revolutionerer situationen, intensiverer klassekampen og skubber arbejderne frem mod nye klassefremstød."

- J.V. Stalin

opstillede krav. Der bliver valgt en strejkekomite på otte mand, og arbejderne beslutter, at al kontakt skal ske gennem denne strejkeledelse.

Efterhånden som strejken udvikler sig, bliver tagtækkerne af kapitalisterne og de faglige bureaukrater tvunget til at give strejken et stadig større politisk indhold. Fagforeningsbureaukraterne i Göteborg tager rundt på de forskellige arbejdspladser og taler imod strejken. Strejkekomiteen udskriger de som værende "ekstremistisk" og "uden støtte fra arbejderne". Arbejdsgiverne sender private breve til de strejkende og ringer dem op og fortæller, at nu er den og den gået tilbage til arbejdet.

Tagtækkerne slår alle disse angreb tilbage. På deres strejkemøder diskuteres de ét for ét de angreb, som rettes imod dem og finder frem til, på hvilken måde de bedst kan slås tilbage. På grundlag af disse angreb når arbejderne frem til at kæmpe under parolerne: "Arbejderklassens enhed giver sejr!" "Solidaritet mellem arbejdere, tjenestemænd og studerende!" og "Kamp mod fagforeningsbureaukratiets klasseforræderi!"

Da arbejdsgiverne stiller dem for den svenske arbejdsdomstol, går tagtækkerne i gang med at studere arbejdsdomstolens funktion og de domme, den i tidens løb har ført ud i livet og finder frem til parolen "Afslør arbejdsdomstolens klassekarakter!". Da strejken bliver dømt ulovlig, arrangerer de strejkende en demonstration i Göteborg mod arbejdsdomstolen under denne parole. Flere tusinde arbejdere deltager.

Udadtil propaganderer tagtækkerne på byggepladserne og andre arbejdspladser i Göteborg. Arbejdsgivernes og fagforeningsbureaukraternes splittelsesforsøg og den borgerlige presses løgne om deres strejke, tvinger dem til at lave deres egen strejkeavis, hvori de fortæller om deres krav, og den måde de har valgt at føre strejken på. De spreder over 30.000 eksemplarer af deres strejkeavis og får derved en omfattende sympati og økonomisk støtte fra andre arbejdere. Også de strejkendes koner deltager i dette arbejde. De nordsvenske grubearbejderes strejkekomite giver fra deres strejkekasse en støtte på 50.000 sv. kr. til tagtækkerne.

Under hele strejken studerer tagtækkerne på deres møder Strasbourgkonferencens resolution om strejketaktikken (Strasbourg-teserne), som i 1929 blev vedtaget af kommunistiske arbejdere i Den røde Faglige Internationale. Tagtækkerne finder frem til, at de fleste af de erfaringer, som arbejderne i 20-erne gjorde i deres strejkekampe, også i dag er dem til uvurderlig hjælp. Gennem disse studier finder de frem til, at det er vigtigt, at de diskuterer ledelsen af deres strejke meget grundigt, og at det kun er de kammerater, som er fast besluttet på at føre deres krav igennem, der kan sidde i ledelsen. Ved den mindste vaklen i ledelsen tager arbejderne det op på strejkemøder og afgør, om nye kammerater skal vælges ind. Strejkeledelsen holder hele tiden de strejkende informeret om situationen og sørger for, at alle vigtige spørgsmål bliver afgjort af arbejderne selv.

På denne måde førte tagtækkerne i Göteborg deres strejke til sejr.

Skifteholdsarbejdere er 'dårlige liv'

Et forsikringsselskab har fastslået, at dødeligheden blandt arbejderne på Det berlingske Hus er 50% større end blandt arbejdere uden skifteholdsarbejde.

I de fire år, der er gået siden man tegnede gruppelivsforsikringen, har udbetalingerne til de efterladte oversteget præmieindbetalingen med 31%. Derfor stiller forsikringsselskabet som betingelse for fortsat opretholdelse af forsikringen, at præmien forhøjes med 25% fra 1/1 1971.

Det berlingske Hus har givet tilsagn om et tilskud på 10.000 kr. Dette beløb skulle kunne dække ekstrakontingentet i ca. 6 måneder, og efter denne tid vil Huset tage spørgsmålet om et evt. fornyet tilskud op til drøftelse.

Problemet omkring forhøjelsen er altså midlertidigt blevet løst for arbejderne på Det berlingske Hus - men hvad gøres der for at løse de helbredsmæssige og menneskelige problemer omkring skifteholdsarbejde?

Profit contra bedre forhold

Der gøres ikke noget, og der kan ikke gøres noget effektivt i dette syge og mere og mere krampagtige kapitalistiske samfundssystem. Arbejderklassens nuværende faglige og politiske ledere kan heller ikke finde på at gå ud i en kamp for bedre forhold for skifteholdsarbejdere. Se bare på affæren med den undersøgelse af skifteholdsarbejdere på B&W, som blev lavet for 16 år siden. Den viser i tørre tal, hvordan skifteholdsarbejdere i særlig grad bliver nedslidt i "velfærdsstaten".

Diagnose	Dag-arbejdere	Skifteholdsarbejdere
Søvnlidelser	11 %	66 %
Nervøse lidelser	25 %	64 %
Mavesår	4,3 %	8,4 %
Alvorlige mavelidelser	10,8 %	33,9 %
Forstoppelse, tyktarmsbetændelse o.l.	9,0 %	30,0 %

Disse tal er i hvert fald ikke blevet mindre i de forløbne år.

Arbejdsgiverne ønskede naturligvis ikke, at undersøgelsens resultater blev offentliggjort - så rapporten har ligget i Arbejdsministeriets arkiver siden 1954.

Socialdemokratiske ministre og andre toppampere har hele tiden kendt dens eksistens.

Nu, hvor rapporten er blevet offentliggjort, udtaler Thomas Nielsen beklagende, at LO-ledelsen er meget skuffet over, at det skulle tage så lang tid, før rapporten kom frem, og at de flere gange havde rykket for den.

Ja, hvad skulle de dog ellers gøre, disse store ledere?

I alle disse år har de end ikke i drømme kunnet finde på at rejse spørgsmålet om rapporten blandt arbejderne.

Men LO-ledelsen kan jo godt tage et initiativ, når de er nødt til det. På den generelle ønskeseddel til overenskomsten har de føjet et punkt om kortere arbejdstid for skifteholdsarbejdere på - for ligesom at tage "trykket af kedlen" på det område.

Løfter og snak er den gode gamle taktik. I virkeligheden kan de slet ikke tænke sig at kæmpe for sådan et krav. De ville finde det helt urimeligt, om der f.eks. skulle tages fra profitten til et eller to skiftehold mere. De samfundsøkonomiske hensyn kalder de det.

LENIN

OM STREJKER

I forbindelse med en omfattende strejkebølge i Rusland omkring århundredeskiftet, skrev Lenin en række artikler om disse strejker. En af artiklerne "Om strejker" skrev han i 1899 fra sit eksil i Europa. "Om strejker" omhandler betydningen af strejker for arbejderbevægelsen. Vi vil nedenfor bringe et uddrag af denne artikel.

Selv om forholdene under det russiske tsar-regime var meget forskellige fra dem vi lever under her i landet idag, finder vi alligevel en hel del fællestræk.

I Tsar Rusland fandtes anti-streike love, også vi har tvangslove, klassesdomstole som dømmer arbejdere der har været i strejke osv. I praksis er strejkeretten ophævet.

I 1970 har i Danmark været præget af et stigende antal strejker.

De store strejker i januar/februar dømmes nu på samlebånd for ulovlige af arbejdsretten. Det er tydeligt at lovene ikke er lavet for den arbejdende befolkning.

I Italien, England, Frankrig og Belgien og andre lande bryder strejkerne for tiden frem i bølge efter bølge. Denne udvikling, som er fremkaldt af en skærpet udbytning og en hårdere undertrykkelse af de arbejdende masser, vil i de kommende år tage endnu mere fart på grund af monopolkapitalens stadig mere desperate jagt efter profit. Af den grund vil vi også se et stigende antal strejker i Danmark.

De lærdomme Lenin havde at bibringe arbejderklassen ved århundredeskiftet, er derfor stadigvæk lige vigtige.

Strejker, som vokser frem af selve det kapitalistiske samfundssystem markerer begyndelsen til arbejderklassens kamp mod dette samfundssystem.

Så længe arbejderne står overfor kapitalisterne på individuel basis, er de fortsat slaver som uophørligt må arbejde for andres profit for at tjene til brødet, som for altid må forblive føje-

lige og uarticulerede lønnede tjenere. Men når arbejderne fremsætter deres krav i fællesskab og nægter at underkaste sig pengesækken, ophører de med at være slaver, de bliver menneskelige væsener, de begynder at kræve at deres arbejde ikke bare skal tjene til at berige en håndfuld lediggængere, men skal gøre det muligt for dem der arbejder, selv at leve som menneskelige væsener. Slaverne begynder at fremsætte krav om at være herrer. Når arbejderne ikke arbejder truer det

hele maskinen med at gå istå. Enhver strejke minder kapitalisterne om, at det er arbejderne og ikke dem, som er de virkelige herrer. Enhver strejke minder arbejderne om at deres stilling ikke er håbløs, at de ikke er alene.

Se hvilken enorm betydning strejker har på de strejkende selv og på arbejderne i de nærliggende fabrikker eller i samme industrigren. I normale, fredelige tider udfører arbejderne sit arbejde uden at knurre, siger ikke arbejdsgiveren imod og diskuterer ikke sine arbejdsforhold. I strejketider fremsætter han sine krav med høj røst, han minder arbejdsgiverne om deres overgreb, han kræver sin ret, han tænker ikke kun på sig selv og sin løn, han tænker på alle sine arbejdskammerater som har nedlagt arbejdet sammen med ham, og som rejser sig for arbejderne sag uden at frygte hvad det kan koste. Det er ofte sådan, at når der bryder strejke ud på en fabrik, starter den straks strejker på et stort antal fabrikker.

Hvor stor moralsk indflydelse har strejker ikke, hvor stærkt virker den ikke på arbejderne som ser, at deres kammerater har ophørt med at være slaver og - omend bare for en tid - er blevet mennesker på lige fod med de rige! Enhver strejke tvinger tanker om socialismen frem hos arbejderne, tanker om hele arbejderklassens kamp for frigørelse fra kapitalens undertrykkelse. Det er ofte hændt at arbejderne på en bestemt fabrik, i en bestemt industrigren, eller i en bestemt by, før en stor strejke dårligt vidste noget om socialismen og kun sjældent ofrede det en tanke. Men efter strejken kommer deres studiecirkler igang, kontakten mellem arbejderne bliver bedre, og flere arbejder bliver socialister.

En strejke lærer arbejderne at forstå hvad deres arbejdsgiveres og hvad deres egen styrke består i. Det lærer dem at tænke, ikke bare på deres egen arbejds-

giver, men på alle arbejdsgiverne, på hele klassen af kapitalister og hele klassen af arbejdere. En strejke åbner desuden arbejderne øjne, ikke bare for kapitalisternes, men også for regeringens og lovenes karakter. På samme måde som fabriksejerne forsøger at posere som arbejderne velgørere, forsøger regeringsembetsmændene og deres lakajer at forsikre arbejderne om, at tsaren og tsarens regering tager lige stort hensyn til både fabriksejerne og arbejderne, sådan som retfærdigheden kræver. Arbejderne kender ikke lovene, har ingen kontakt med regeringsembetsmændene, særlig ikke med dem på de højeste poster, og som følge deraf fæster han ofte sin lid til alt dette. Så kommer der en strejke. Statsadvokaten, fabriksinspektøren, politiet og af og til tropper, dukker op på fabrikken. Arbejderne får at lære at de har brudt loven: Arbejdsgiverne har ved lov tilsladelse til at mødes og åbent diskutere de måder arbejderne lønninger kan nedskæres på, men arbejderne bliver erklæret kriminelle hvis de når frem til en fælles aftale.

Det bliver klart for enhver arbejder, at den tsaristiske regering er hans værste fjende, eftersom den forsvarer kapitalisterne og binder arbejderne på hænder og fødder. Arbejderne begynder at forstå at lovene kun laves i de riges interesser, at regeringsembetsmændene beskytter disse interesser, at det arbejdende folk er kneblet og ikke har ret til at gøre sine behov kendt. Regeringen er selv fuldt klar over at strejker åbner arbejderne øjne og af den grund er den så rød for dem og gør alting for at standse dem så hurtigt som muligt.

Strejker lærer derfor arbejderne at forene sig. De viser dem, at de kun kan kæmpe mod kapitalisterne når de er forenede. Strejker lærer arbejderne at tænke på hele arbejderklassens kamp mod hele klassen af fabriksejere og mod den vilkårlige regering. Dette er årsagen til at socialister kalder strejker "en skole i krig", en skole hvor arbejderne lærer at føre krig mod sine fjender for hele folkets, for alle arbejdendes befrielse fra regeringsembetsmændenes og kapitalens åg.

"En skole i krig" er imidlertid ikke krigen selv. Når der er mange strejker

igang hos arbejderne, begynder nogle af arbejderne (også nogle socialister) at tro, at arbejderklassen kan nøjes med strejker, strejkekasser og strejkesammenslutninger, at arbejderklassen kan opnå en betydelig forbedring af sine forhold og endog sin befrielse alene med strejker. Når de ser hvilken kraft der er i en forenet arbejderklasse og endog i små strejker, tror nogle, at arbejderklassen blot skal organisere en landsomfattende generalstrejke og på denne måde få alt hvad de ønsker af kapitalisterne og regeringen. Denne idé blev også udtrykt af arbejderne i andre lande, da arbejderbevægelsen stod på sit første stade og arbejderne stadig var meget uerfarne. Strejkerne er en af de måder på hvilke arbejderklassen kæmper for sin frigørelse, men det er ikke den eneste måde. Hvis ikke arbejderne retter deres opmærksomhed mod andre midler til at føre kampen med, vil de forsinke arbejderklassens resultater.

Strejker kan kun give resultat hvor arbejderne er tilstrækkelig klassebevidste. Når de er istand til at vælge det passende øjeblik til strejken, når de forstår hvordan de skal fremsætte deres krav, og når de har forbindelse med socialister som kan tilvejebringe flyveblade og brochurer. Der er endnu meget få af sådanne arbejdere i Rusland, og alle anstrengelser må sættes ind på at øge deres antal for at gøre arbejderklassens sag kendt for arbejdermasserne og gøre dem kendt med socialismen og arbejderklassens kamp. Dette er en opgave som socialister og klassebevidste arbejdere må påtage sig i fællesskab ved at organisere et socialistisk arbejderparti til dette formål.

Det er i virkeligheden strejker som gradvist har lært arbejderklassen i alle lande at føre kamp mod regeringen, for arbejdernes rettigheder og for folkets rettigheder som helhed. Som vi har sagt, er det kun et socialistisk arbejderparti som kan føre denne kamp ved at udbrede en sand forståelse af regeringen

og for arbejderklassens sag. Vi må igen påpege, at strejker, som vi har sagt ovenfor, er "en skole i krig" og ikke krigen selv, at strejker kun er et kampmiddel, kun et aspekt i arbejderbevægelsen. Fra individuelle strejker kan og må arbejderne, som de gør i mange lande, gå over til at føre en kamp, ført af hele arbejderklassen for at frigøre alle som arbejder. Når alle klassebevidste arbejdere bliver socialister, dvs. når de stræber efter denne frigørelse, når de forener sig over hele landet for at udbrede socialismen blandt arbejderne, for at lære arbejderne alle kampmidler mod deres fjender, når de opbygger et socialistisk arbejderparti som kæmper for folkets frigørelse i sin helhed fra regeringens undertrykkelse, for alle arbejdende menneskers befrielse fra kapitalens åg - først så vil arbejderklassen blive en uadskillelig del af den store bevægelse af arbejdere i alle lande, som forener alle arbejdere og hæver den røde fane som bærer ordene

" Arbejdere i alle lande foren jer!"

fortsat fra side 10 **Dårlige liv**

For mere end en menneskealder siden er arbejdernes politiske og faglige ledere skjult gået over til fjenden. De siger så, at de vil forandre arbejdernes liv gennem fredelige reformer, men samtidig anerkender de fuldstændig kapitalismens grundlov, som lyder: Hensynet til profittens behov kommer altid, altid før hensynet til de menneskelige behov.

Skifteholdsarbejde er nødvendig for industrien og til stor glæde for dens ejere, aktionærerne. På den anden side er mange arbejdere og familier blevet ødelagt af skifteholdsarbejde i tidens løb. Også fremover vil mange blive ødelagt - så længe det gamle forældede profit-Danmark endnu kan holde den gående.

POLEN I OPRØR

Midt i december brød der voldsomme folkeopstande ud i endnu et af de vaklende regimer i Østeuropa. Store prisforhøjelser på fødevarer havde øget utilfredsheden over hele Polen. Initiativet kom fra skibsværftsarbejderne i havnebyen Gdansk, og oprøret bredte sig hurtigt ud over hele byen og til flere nabobyer langs kysten. Protesttog vandrede igennem gaderne, flere steder med Internationale som kampsang. Det kom til voldsomme gadekampe med adskillige dræbte og sårede. Det polske politi og militær måtte endog sætte store kampvogne ind imod de kæmpende arbejdere, studenter og andre befolkningslag. Over hele Polen har der fundet strejker og protestmøder sted.

Det officielle Polen (såvel som det hjemlige Land og Folk) ved ikke, hvad ben det skal stå på. På den ene side har det ikke kunnet benægte, at der har været "uroligheder". Partibladet "Trybuna Ludu" indrømmede endog d. 17/12, at kampene startede på skibsværftet i Gdansk: "En del af personalet kunne ikke modstå uansvarlige opfordringer til at nedlægge arbejdet og gå ud på gaden."

På den anden side prøver det på at bagatellisere "urolighederne" ved at skildre det kæmpende polske folk som "ballademagere og bøller" og endog som "eventyrere og asociale elementer skjult bag arbejdernes ryg" (d. 18/12). Polens radio forsøger at redde ansigt ved at påstå, "at en stor del af urolighederne i gaderne skyldes børn på 10-11 år."

Den 18/12 kom den polske ministerpræsident Cyrankiewicz frem med en panikagtig tale, hvor han jamrede, at "nationens og statens

eksistens står på spil". Som et desperat forsøg på at redde skindet udså den herskende revisionistiske klike i Polen sig en synderbuk i partisekretæren Gomulka, som d. 20/12 blev afløst af Gierek.

Heri ligger der naturligvis ikke nogen afbøjning. Det privilligerede samfundslag, som behersker Polen, udgør en undertrykkelsesklasse, et bourgeoisie ganske som i de kapitalistiske lande. Nogle få personudskiftninger indenfor denne klasse ændrer ikke ved samfundets klassestruktur, som er den virkelige årsag til folkerejsningerne i de polske byer.

Folkerejsningen i Polen er endnu et stød rettet imod Brezhnev-klikens vaklende imperium i Østeuropa og Sovjetunionen. Tjekkoslavakiet har siden den sovjetiske besættelse oplevet adskillige folkerejsninger. Situationen er overalt på bristepunktet, og nye folkerejsninger mod det revisionistiske undertrykkelsessystem kan bryde frem ved blot den mindste tilfældige anledning.

Også Sovjetunionen har oplevet folkerejsninger. Vi kender et eksempel fra den centralasiatiske by Chimkent fra sommeren 1968, hvor der måtte trækkes store tropestyrker til, før oprøret blev nedkæmpet. Men endnu er folkerejsningerne i Sovjetunionen ikke nået op på et omfang som Polen og Tjekkoslavakiet. Folkene i de østeuropæiske lande lider under dobbelt undertrykkelse fra såvel deres egne revisionistiske herskeres side som fra det sovjetiske magtcentrum, som undertrykker deres undersætter i Østeuropa politisk og militært og udplyndrer dem økonomisk (for en dokumentation heraf: se ARBEJDERBLADET 1. årg. nr. 4).

Vi bringer i det følgende en artikel, som beskriver, hvordan den revisionistiske Krustjov-klike tilrev sig magten i Sovjetunionen og gradvist genrejste et kapitalistisk samfundssystem her - et system af præcis samme karakter som det, vasalstaterne i Østeuropa blev påtvunget.

Idet de arbejder hånd i hånd, har den sovjetiske revisionisme og den amerikanske imperialisme gjort så mange modbydelige og slette ting at de revolutionære folk i verden ikke vil lade dem være ustraffet. Folkene i alle landene rejser sig. En ny historisk periode af kamp mod den amerikanske imperialisme og den sovjetiske revisionisme er begyndt.

- Mao Tsetung

Genrejsning af kapitalismen i Sovjetunionen

Den moderne revisionisme afslører sit sande ansigt på mange felter. Vi har tidligere skrevet om de sovjetiske revisionisters imperialistiske udenrigspolitik. Når Sovjetunionen fører en sådan politik udadtil, kan det kun skyldes en samfundsmæssig degeneration indadtil. De sovjetiske ledere hævder selv, at Sovjetunionen er et socialistisk land; men intet socialistisk land, hvor arbejderklassen ikke blot af navn, men også reelt har magten i landet, ville kunne undertrykke andre lande.

Krustjov og hans efterfølgere med Brezhnev i spidsen er hovedmændene bag den kapitalistiske genrejsning i Sovjetunionen. Allerede før Stalins død havde opportunistiske elementer af Krustjov-typen manøvreret sig frem til ledende poster i partiet og statsapparatet. Partiet førte under Stalins ledelse en kamp imod deres magtstræb. På den 19. partikongres i 1952 blev der påvist en degeneration og korrupsion i visse partiorganisationer. Lederne af

disse organisationer havde gjort dem til små samfund, der udelukkende var sammensat af deres egne folk, som (ifølge SUKP's centralkomité's beretning) "satte deres gruppeinteresser højere end partiets og statens interesser".

Efter Stalins død året efter tilrev disse folk med Krustjov i spidsen sig magten i Sovjetunionen, og de efterfølgende år blev præget af deres manøvrer og intriger for at konsolidere magten. Krustjov-klikken ønskede at opbygge, hvad den kaldte "et nyt system", som i sit væsen var kapitalistisk. Hertil behøvedes en grundig afstandtagen fra "det gamle system", socialismen. Den 20. partikongres i 1956 blev milepælen i det sovjetiske "kurskifte"; ærkeopportunisten Krustjov fremførte her vilde anklager imod Sovjetunionens leder i den socialistiske opbygningsperiode, Stalin.

Allerede året efter kom Krustjov-klikken i mindretal i SUKP's politbureau overfor Malenkov-Molotov-

Kaganovitz gruppen; men Krustjov fik med kort varsel indkaldt et centralkomitemøde, hvortil flyvevåbnet hentede alle hans tilhængere fra de forskellige steder i landet. De oppositionelle kræfter kunne ikke nå at møde op, hvorfor mødet medførte en udmanøvrering af Malenkov-Molotov-Kaganovitz gruppen.

Krustjov-kliken havde derved skaffet sig frie hænder til nye eksklusioner og udmanøvreringer. Hvor omfattende de var kan man se af de officielle sovjetiske statistikker: Næsten 70 % af de centralkomite-medlemmer, som blev valgt på den 19. partikongres i 1952 var udskiftet på den 22. partikongres i 1961 med Krustjov-klikens protegeer. I de lokale organisationer skete der udskiftninger af endnu større omfang. Således var der kort før den 22. partikongres en stor udrensningskampagne under påskud af "fornyelse af kadrerne", hvorunder Krustjov-kliken ifølge ufuldstændige statistikker fjernede 40 - 45 % af medlemmerne i de lokale komiteer lige fra kommunerne til unionsrepublikkerne.

Gennem disse udskiftninger har et højt lønnet privilligeret lag vundet kontrol over partiet og alle de vigtigste statsorganisationer. Dette privilligerede lag udgør et nyt bourgeoisie i spidsen for det statskapitalistiske samfund, det efterhånden har fået påtvunget den sovjetiske arbejderklasse og arbejdsfolk.

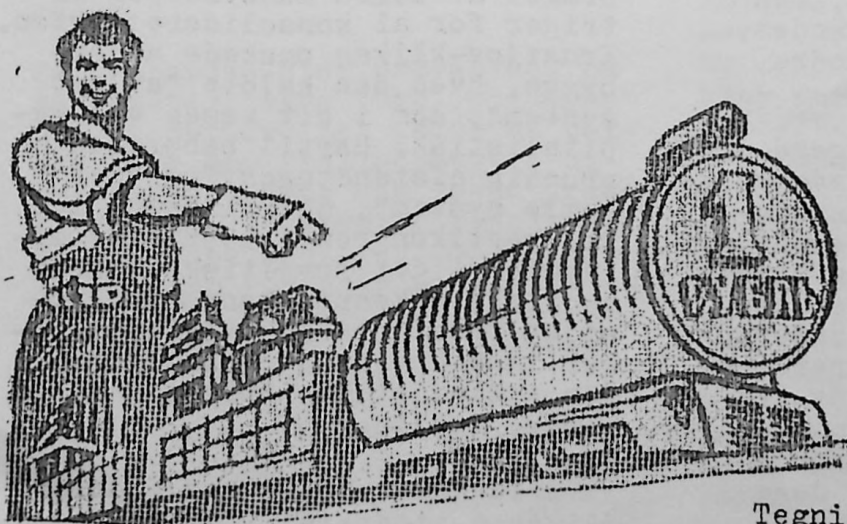
DEN "MODERNE" DIRIKTØRTYPE

Blot ved læsning af "Fakta om Sovjetunionen", udsendt af den sovjetiske ambassade i Danmark, får man rigeligt indblik i "det nye system", som Krustjov og hans efterfølgere skabte under navnet "liberalisering". Tag f.eks. årg. 1970 nr. 21 side 16, hvor en "sovjetisk direktør" ved navn Dersjavin beskrives. Artiklen slår straks fast: "Jeg er ikke i tvivl om Dersjavin. Han er en moderne direktørttype". I et interview med Dersjavin kommer denne åbenhjertigt frem med sine "moderne" arbejdsmetoder:

- Hvem støtter Dem?
- Ikke alle, svarede han,
- desværre ikke alle.
- Lederen af samleafdelingen støtter Dem? spurgte jeg med tanke på den unge ingeniør.
- Ubetinget. Det gælder også en gruppe unge ingeniører. Vi forfremmer dem til ledende poster.

Et andet vidnesbyrd om den nye direktørklassens magtpositioner på fabrikkerne er artiklen "Direktør og fagforening" i "Fakta om Sovjetunionen" 1968 nr. 12 side 13:

- Man snakker meget om udvidelse af virksomhedernes rettigheder. Men i hvis hænder falder disse rettigheder? skriver en fagforeningsformand på en fabrik i fagforeningsbladet "Trud".

Tegning fra en sovjetisk avis, hvor profitmotivet hyldes som den nye tids drivkraft.

De sovjetiske folkemasser og masserne af partimedlemmer og kadre er gode.... de ønsker revolution og ... det revisionistiske herredømme vil ikke vare længe.

- Mao Tsetung

-I produktionen gælder som hidtil princippet enmandsledelse. Er udvidelsen af virksomhedens rettigheder altså udvidelse af direktørens rettigheder?

Efter hans opfattelse var det system for højere organers fastlæggelse af virksomheders funktion, der herskede før reformen, tillige et pålideligt kontrolsystem. Lad os tage et enkelt eksempel. Før planlagde man antallet af medarbejdere for virksomheden. Nu kan direktøren selv bestemme, hvor mange arbejdere og funktionærer man har brug for.

"fælleseje af produktionsmidlerne", erklærer artiklen, at "den socialistiske profit ... tilfalder hele samfundet", og den drager herved følgende konklusion:

Profit under socialismen har altså et helt andet samfundsøkonomisk indhold end under kapitalismen. Den anvendes til styrkelse af fællesejet af produktionsmidlerne og til forbedring af planøkonomien.

For yderligere at klare frisag hævder artiklen:

Socialistisk profit er ikke noget nyt, der er opfundet af sovjetiske økonomer. Den har været brugt lige fra de første år af den socialistiske opbygning.

"SOCIALISTISK PROFIT"

Profitten er således blevet et afgørende kendetegn for lønsomheden i den socialistiske planøkonomi.

Dette citat er hentet fra en blandt de mange artikler i "Fakta om Sovjetunionen", hvor sovjetiske økonomer redegør for "liberaliseringen" i Sovjetunionen - her fra artiklen med titlen "Socialistisk profit" i årg. 1968 nr. 8 side 7. Det herskende borgerlige lag i Sovjetunionen genrejser kapitalismen ved at indføre det profitmotiv, som er den drivende kraft for bourgeoisiet i de kapitalistiske lande. I den omtalte artikel fra "Fakta om Sovjetunionen" gør forfatteren sig de hæderligste anstrengelser for at bevise, at der eksisterer et begreb "socialistisk profit", som er forskellig fra "kapitalistisk profit".

Artiklen må gøre en indrømmelse:

Formelt betegner profit under socialismen og under kapitalismen det samme: værdien af de afsatte produkter med fradrag af de udgifter, der er medgået til at fremstille dem.

Under henvisning til den påstand, som det privilligerede samfundslag for længst har gjort til skamme, at der i Sovjetunionen eksisterer

Det er en direkte løgn, når det hævdes, at profitmotivet tidligere har været anvendt under den socialistiske opbygning. Men det er rigtigt, at tanken om profitmotivet under socialismen ikke er ny. Den var fremme allerede, da Stalin ledede Sovjetunionen. I sit værk fra 1951: "Socialismens økonomiske problemer i Sovjetunionen" gendriver Stalin alle sådanne tanker ved at henvise til, at i spørgsmålet om profitmotivet ligger netop den grundlæggende forskel mellem den økonomiske lov under kapitalismen og socialismen:

"Merværdiloven, loven om den kapitalistiske profits opståen og tilvækst, kommer begrebet, en grundlæggende økonomisk lov for kapitalismen, nærmest...

Eksisterer der nogen grundlæggende økonomisk lov for socialismen? Ja, det gør der. Hvori består de væsentlige træk og krav i denne lov? De væsentlige træk og krav i socialismens grundlæggende økonomiske lov kunne man formulere nogenlunde således: sikring af den maksimale tilfredsstillelse af hele samfundets stadigt voksende materielle og kulturelle behov gennem den socialistiske

produktions uafledelige vækst og fuldkommengørelse på basis af den højeste teknik.

Altså: i stedet for sikring af maksimale profiler - sikring af maksimal tilfredsstillelse af samfundets materielle og kulturelle behov..." (J. Stalin: Socialismens økonomiske problemer i Sovjetunionen, Forlaget Tiden 1952, side 41 og 43-44).

I dag hævder sovjetiske økonomer officielt, at profitter er det "afgørende kendetegn" for den sovjetiske økonomi. Intet under, at der måtte en grundig "afstalinisering" til, før Sovjetunionen kunne føres ind på Krustjov-revisionismens "nye kurs".

(I næste nummer af ARBEJDERBLADET vil vi bringe en artikel om "liberaliseringens" konsekvenser for økonomien og for den arbejdende befolkning)

Fortsat fra s. 9 Det kan nytte

LO - LEDELSEN OG DE VILDE STREJKER

Under sidste vinters bølge af vilde strejker herhjemme samledes LO-pamperne til det ene møde efter det andet for at drøfte aktiviteten i arbejdernes rækker. De var meget foruroligede og prøvede på alle måder at lægge en strategi for at bekæmpe de "ulovlige strejker".

"Der måtte genskabes ro. Af to grunde: Så alle de igangværende overenskomstmæssige forhandlinger på arbejdspladserne kunne gennemføres i en fordragelig atmosfære med udsigt til resultat - og så tilliden til, at dansk industri er i

stand til at opfylde indgåede forpligtelser, kunne bevares hos dens kunder". Dette blev skrevet midt under vinterens strejkebølge - ikke af Dansk Arbejdsgiverforening, men af Hans Rasmussens blad "Metal" (nr. 4/70). "Der er vist ingen i dette land, som er i tvivl om, at fagbevægelsen som helhed...er imod uvarslede strejker. De er ulovlige." (Metal 3/70).

På samme tid skrev Land og Folk mange manende appeller og opfordrede LO til at bruge sin magt. Kender vi Land og Folk's redaktion rigtigt, er den mægtigt stolt hver gang den bringer sådanne "dristige" appeller. Men vi er helt sikre på, at Land og Folk's "dristigheder" ikke bringer skræk og rædsel ind i arbejdsgiverforeningen. Heller ikke den af DKP sammenkaldte Faglige Konference d. 14-15. februar 1970 (se ARBEJDERBLADET nr. 6) havde viljen til at opbygge en enhed på arbejdspladserne, som også var vendt mod det faglige bureaukrati. Det blev ved store ord, men handling som kunne tilvejebringe en sådan enhed, så vi ikke meget til.

LO-ledelsen og LO's centrale organer er i den grad trukket ind i den danske klassestats struktur, at de kun kan spille rollen som et redskab for monopolkapitalen. Hvis de var panikslagne, da titusinder af arbejdere i vinters nedlagde arbejdet, har de i dag genvundet lidt mere af fatningen. Arbejdsgivernes og LO's arbejdsret er trådt i funktion og har idømt det største antal bøder i dens historie.

Erfaringerne, især fra Norge og Sverige, viser, at hvis arbejderne bygger en front op nedefra, rettet både mod arbejdsgiverne og LO-pamperne og deres lokale støtter og vælger deres egen strejkekomite, kan de i deres selvforsvarskamp mod kapitalen vinde betydelige resultater og sætte arbejdsret og andre voldsinstitutter ud af funktion.

ARBEJDERBLADET redigeres af et udvalg.
Ansvh. Henning Christensen
Abonnementspris: kr. 10,00
Løssalgpris: kr. 1,00

Giro 20019
ARBEJDERBLADET
Vesterbrogade 143, II
1620 København V